מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את המושג הוראת במה ותפקידו בטקסט דרמטי
- להבחין בין דיבור הדמויות לבין הוראות המחזאי
- לתרגל זיהוי מרכיבים של מחזה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת המושג - בחירה מרובה

1. ב – הנחיה של המחזאי שלא נאמרת על הבמה
2. ב – תפאורה, תנועה, טון דיבור ושתיקות
3. ג – המחזאי
4. ב – לא, היא רק הנחיה כתובה
5. ב – דיאלוג זה דיבור הדמויות, הוראת במה היא הנחיה
6. ב – הוראת במה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זה בדיוק התפקיד של הוראת הבמה
2. לא נכון – הוראת הבמה אינה נאמרת, היא רק הנחיה כתובה
3. נכון – שתיקות הן חלק מהדברים שמתארת הוראת הבמה
4. נכון – תיאור תפאורה הוא אחד מתפקידי הוראת הבמה
5. לא נכון – המחזאי הוא זה שכותב את הוראות הבמה במחזה
6. לא נכון – טון הדיבור כן יכול להיות מתואר בהוראת במה

חלק ג' – השלמת מילה חסרה

1. במה
2. מחזה
3. דיאלוג
4. במאי
5. תפאורה
6. שחקן

חלק ד' – התאמה

- 1 – ב (הנחיה שלא נאמרת בקול)
- 2 – ד (שיחה בין דמויות)
- 3 – א (דיבור ארוך של דמות אחת)
- 4 – ה (עיצוב הבמה)
- 5 – ג (מנחה את ההצגה)

חלק ה' – כתיבה קצרה

1. כי הן עוזרות לשחקנים ולבמאי להבין איך לבצע את ההצגה - תנועה, תפאורה, טון דיבור וכניסות ויציאות
2. למשל: תיאור החדר, האור בחדר, מיקום הדמויות כשהמסך עולה

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. יש לבדוק שהתלמיד כתב גם משפטי דיבור של דמויות וגם הוראת במה נפרדת (למשל בסוגריים) המתארת תנועה או תפאורה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הנחיה של המחזאי שלא נאמרת בקול
- תפאורה, תנועה, טון דיבור, שתיקות, כניסות ויציאות
- המחזאי

טיפים להפעלה:

- אפשר להביא קטע קצר ממחזה מוכר ולבקש מהתלמידים לסמן בו את הוראות הבמה בצבע אחד ואת הדיאלוג בצבע אחר
- כדאי להדגים בקול את ההבדל בין קריאת הדיאלוג לבין תיאור הוראת הבמה
- למשימת הכתיבה היצירתית אפשר לעבוד בזוגות - אחד כותב דיאלוג והשני מוסיף הוראות במה

דף תרגול: מושגים במחזה - הוראות במה

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

במחזה יש דיבור של דמויות, ויש גם הוראות של הכותב. ההוראות האלה נקראות הוראות במה. הן לא נאמרות בקול, הן רק כתובות בטקסט כדי להסביר איך לשחק את המחזה.

מילון קטן:

מחזה	טקסט שנכתב כדי שיציגו אותו על במה
הוראת במה	הנחיה של המחזאי שלא נאמרת בקול, למשל תיאור תפאורה או תנועה
דיאלוג	שיחה בין שתי דמויות או יותר במחזה
מונולוג	דיבור ארוך של דמות אחת לבדה
תפאורה	העיצוב והחפצים על הבמה שיוצרים את המקום
דמות	אדם מדומיין שפועל בתוך המחזה
במאי	האדם שמנחה איך יציגו את המחזה על הבמה
שחקן	אדם שמגלם דמות על הבמה

1 חלק א' – הבנת המושג - בחירה מרובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המשמעות של הוראת במה?

א) דיבור של דמות בקול רם ב) הנחיה של המחזאי שלא נאמרת על הבמה ג) שם המחזה

ד) שיר שמושר באמצע המחזה

2. מה אפשר למצוא בתוך הוראת במה?

א) רק את שם הדמות ב) תפאורה, תנועה, טון דיבור ושתיקות ג) רק את שם המחזאי

ד) את מחיר הכרטיסים

3. מי אחראי לכתוב את ההוראות?

א) השחקן ב) הקהל ג) המחזאי ד) הקופאי בקולנוע

4. האם שומעים את הוראת הבמה?

א) כן, תמיד ב) לא, היא רק הנחיה כתובה ג) רק בהצגות קומיות ד) רק בתחילת המחזה

5. מה שונה בין דיאלוג להוראת במה?

א) אין הבדל ב) דיאלוג זה דיבור הדמויות, הוראת במה היא הנחיה ג) דיאלוג זה שם המחזה

ד) הוראת במה היא רק צבעים

6. איפה כתוב מתי דמות נכנסת או יוצאת?

א) שיר ב) הוראת במה ג) כרזת פרסום ד) תוכנית המחזה בלבד

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הוראת במה נועדה לעזור לשחקנים ולבמאי להבין איך להציג את המחזה	☐	☐
2	הוראת במה היא חלק מהדיבור של הדמות ונאמרת בקול	☐	☐
3	אפשר לתאר בהוראת במה גם שתיקה של דמות	☐	☐
4	הוראת במה יכולה לתאר את התפאורה על הבמה	☐	☐
5	רק הבמאי יכול לכתוב הוראות במה, לא המחזאי	☐	☐
6	טון הדיבור של דמות אינו חלק מהוראות הבמה	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילה חסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. הוראת _____ היא הנחיה של המחזאי שאינה נאמרת על הבמה

2. ה_____ הוא הטקסט שנכתב כדי שיציגו אותו על במה

3. שיחה בין שתי דמויות או יותר נקראת _____

4. האדם שמנחה את ההצגה נקרא ה_____

5. החפצים והעיצוב על הבמה נקראים _____

6. אדם שמגלם דמות על הבמה נקרא _____

4 חלק ד׳ – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הוראת במה	___	**א.** דיבור ארוך של דמות אחת
2. דיאלוג	___	**ב.** הנחיה שלא נאמרת בקול
3. מונולוג	___	**ג.** מנחה את ההצגה
4. תפאורה	___	**ד.** שיחה בין דמויות
5. במאי	___	**ה.** עיצוב הבמה

5 חלק ה׳ – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה הוראות הבמה חשובות למחזה

2. תנו דוגמה להוראת במה שיכולה להופיע בתחילת מחזה

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו קטע קצר ממחזה דמיוני הכולל דיאלוג בין שתי דמויות וגם הוראת במה אחת לפחות

כרטיס יציאה

מהי הוראת במה?

תנו דוגמה אחת למה שהוראת במה יכולה לתאר

מי כותב את הוראות הבמה במחזה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀